

Nr 223.

Av herr **Weibull**, om tullfrihet för kvicksilverhaltiga beredningar för betning av utsäde.

Ett stort antal av de parasitsjukdomar, som nedsätta skörden hos våra lantbruksväxter, överföras genom utsädet. Genom särskild behandling, s. k. betning av utsädet, kan emellertid smittan i stor utsträckning nedbringas, vilket således åstadkommer ett förbättrat sundhetstillstånd och därmed en ökad avkastning. Av dylika svampsjukdomar må nämnas stinksot å vete, stängselot å råg, strimsjuka och täcksot å korn, sot hos havre samt snömögel och andra fusariumskador hos samtliga utsädesspannmålssorter, vissa slag av groddbrand hos socker- och foderbetor, spenat m. fl. växtslag o. s. v.

Sedan lång tid tillbaka har betning av vissa utsäden varit allmänt utbredd bland lantbrukarna. De allmännast använda betningsmedlen hava varit blåsten och formalin. Vid båda dessa betningsmedel låda åtskilliga nackdelar framför allt därigenom att grobarheten under vissa förhållanden skadas. På senare tid ha emellertid en del andra kemiska betningsmedel kommit i marknaden, vilka sakna de gamla betningsmedlens nackdelar, samtidigt med att de vad effektiviteten som svampdödande medel beträffar åtminstone i flera fall måste, enligt vad utförda försök ådagalägga, anses de äldre betydligt överlägsna.

Vid jämförande försök å Weibullsholm med olika betningsmedel har följande resultat framgått:

Korn infekterat av strimsjuka gav å obetade parceller 47.70 % sjuka plantor, de med visst betningsmedel behandlade endast 0.06 % sjuka plantor. Havre infekterat med flygsot lämnade 32.90 % mot 0.29 % å med betningsmedel behandlade parceller, i fråga om höstvetete infekterat med stinksot blev utslaget obetat 14.40 %, betade parceller 0,0 % sjuka plantor.

Det är givet, att det måste vara av stor vikt, att dessa medel komma till användning i så stor utsträckning som möjligt. Detta ha statsmakterna redan tidigare beaktat genom att, trots dessa medels giftighet — såsom innehållande kvicksilverföreningar — tillåta deras fria försäljande (jmf Kungl. Maj:ts kungörelse nr 395, tryckt 5 aug. 1926 samt kungl. medicinalstyrelsens kungörelse nr 91 d. 26 aug. 1926).

Prisfrågan spelar emellertid också en avgörande roll för en allmännare användning av ifrågavarande medel. Priset måste nämligen f. n. anses vara alldeles för högt. Detta skulle emellertid i någon mån kunna nedbringas

genom borttagande av den tull, som är åsatt vissa av dessa medel, vilken utgår med ett belopp av 15 % av fakturavärdet enligt tulltaxerubrik 1259. Ifrågasvarande preparat lära icke med fördel kunna tillverkas inom landet, vadan tullsatsen icke tjänar som skydd åt någon inhemsk industri. Då vidare varorna i fråga givetvis icke — såsom värdefulla medel i kampen mot sjukdomarna hos utsäde — kunna anses som lämpliga beskattningsobjekt och för övrigt den tullinkomst som belöper sig å dessa varor som inkomstkälla för staten icke kan anses spela någon som helst roll, synas mig skälen för bibehållande av nu utgående tull vara ytterst ringa.

Med anledning härav får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta tullfrihet för kvicksilverhaltiga beredningar för betning av utsäde.

Stockholm den 21 januari 1927.

Harry Weibull.